

Pràcticum III

2015/2016

Codi: 103675

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Carmen Bono Vosseler

Correu electrònic: Carmen.Bono@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisites

Podran realitzar el Pràcticum III els estudiants que abans de l'inici del primer dia del pràcticum:

- Hagin assistit a la sessió de prevenció de riscos i hagin superat la prova d'avaluació sobre la mateixa (consultar calendari).
- Hagin assistit a les visites mèdiques planificades, per la valoració i actualització del carnet vacunal i el cribratge tuberculínic, realitzades pel servei de Medicina Preventiva i Epidemiologia del Hospital Vall d'Hebron (consultar calendari).
- Hagin assistit a les classes de pràctiques de laboratori de segon i tercer curs (consultar calendari).
- Tinguin la targeta d'identificació personal que lliura el servei de Gestió Acadèmica de la Unitat Docent Vall d'Hebron (mòdul nord).

- **Important: Per coherència amb el progrés d'adquisició del nivell competencial, que s'adquireix de manera gradual, es recomana que l'estudiant hagi superat les assignatures dels Pràcticums I i II.**

- **Important: No és possible realitzar dos pràcticums que coincideixin en el temps.**

- L'estudiant adquirirà el compromís de preservar **la confidencialitat i secret professional** de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions. En aquest sentit l'estudiant que es matricula d'aquesta assignatura **es compromet** a llegir els documents següents:

"Normativa del Pràcticum en Infermeria"

"Recomanacions de conducta dels estudiants de la Facultat de Medicina"

i a lliurar una **còpia signada** a Gestió Acadèmica del Mòdul Nord del document:

"Acord de Compromís i confidencialitat".

Els 3 documents estan disponibles a través del següent enllaç:

<http://www.uab.cat/web/informacio-academica/grau-d-infermeria/practicum-i-tfg-1345666301520.html>.

Objectius

Objectiu General

El Pràcticum III ha de permetre l'estudiant integrar i aplicar els continguts treballats en les diferents assignatures, incorporant nous coneixements, habilitats i actituds a través del contacte real amb la professió infermera i la seva complexitat.

Objectius Específics

- Permetre l'estudiant aprofundir en les cures iniciades als Pràcticums I i II així com en aquelles que la infermera presta dins de l'àmbit hospitalari i iniciar-se en aquelles cures que es donen en serveis assistencials de més complexitat que en els pràcticums I i II.
- Treballar el procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, preferentment amb el model conceptual de Virginia Henderson.
- Desenvolupar les dues dimensions del rol professional, el rol de **col·laboració** i el rol **autònom**, conscienciant-se de la gran importància que tenen els dos.
- Prestar una atenció sanitària adient a les necessitats de salut, garantint unes cures infermeres de qualitat, dirigides a la persona i la família, amb una visió integral que contempli les vessants biològica, psicològica i social de l'individu.
- Desenvolupar habilitats comunicatives amb la persona atesa, la seva família i l'equip de treball.

Competències

- Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
- "Demostrar que es comprenen, sense prejudicis, les persones: considerar-ne els aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents; assegurar que es respectin les seves opinions, creences i valors, i garantir el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional."
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar sistemes de cures dirigits a persones, famílies o grups, avaluar-ne l'impacte i establir-hi les modificacions oportunes.
- Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys, i fomentar l'educació per a la salut.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Fer les cures infermeres basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, donant suport al manteniment de conductes preventives i terapèutiques.
- Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Oferir una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones ateses, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.
- Planificar i dur a terme cures infermeres dirigides a persones, famílies o a grups, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte a través de guies de pràctica clínica i assistencial que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Plantejar solucions als problemes de salut i malaltia de les persones, les famílies i la comunitat aplicant la relació terapèutica seguint el mètode científic del procés infermer.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat, en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la manera com viuen el seu procés de salut-malaltia.
- Protegir la salut i el benestar de les persones o grups atesos garantint la seva seguretat
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat
- Respectar el medi ambient i fomentar el desenvolupament sostenible

- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en la qual s'estructuren de manera unidisciplinària o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i la resta de personal de les organitzacions assistencials.
- Utilitzar la metodologia científica en les pròpies intervencions.

Resultats d'aprenentatge

1. Adoptar el judici clínic i proposar les solucions més adequades als problemes de salut plantejats.
2. Aplicar a la pràctica assistencial els coneixements i destreses adquirits
3. Aplicar cures infermeres seguint els protocols i els plans de salut dissenyats tant per a les persones com per a la comunitat, i avaluar-ne els resultats.
4. Aplicar cures tècniques utilitzant els instruments adequats a la situació de la persona atesa tenint present les normes establertes i l'evidència més clara de què es disposa.
5. Aplicar el mètode científic a la pràctica clínica
6. Aplicar el procés d'atenció infermera en totes les seves intervencions i la relació d'ajuda.
7. Aplicar el procés infermer per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i la seguretat de les persones cuidades.
8. Aplicar les habilitats adquirides en les tècniques de comunicació.
9. Aplicar les normes de seguretat relacionades amb l'aplicació de les radiacions
10. Aplicar normes de seguretat en les actuacions professionals
11. Aplicar una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i identificar intervencions per a fomentar l'educació per a la salut
12. Aplicar una relació respectuosa amb l'usuari/família/equip de salut, sense emetre judicis de valor.
13. Argumentar les intervencions infermeres amb evidència científica i tenint en compte els mitjans disponibles en cada situació.
14. Col·laborar i integrar-se en grups i equips de treball.
15. Comunicar-se adaptant el llenguatge a cada interlocutor
16. Demostrar habilitat en l'execució de procediments i tècniques d'infermeria.
17. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
18. Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat afectats per problemes de salut, risc, patiment, malaltia, incapacitat o mort.
19. Elaborar els plans d'atenció infermera tenint en compte el consens i les recomanacions de l'equip d'atenció.
20. Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, el problema de salut que té i l'etapa de desenvolupament.
21. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
22. Fer les cures infermeres pautades, per consens, amb la resta d'equips implicats.
23. Fer plans de cures infermeres per intervenir de manera adequada i avaluar l'impacte de la pròpia intervenció.
24. Fomentar la participació de la persona atesa en la planificació de les cures.
25. Identificar, analitzar i prendre l'opció resolutiva més adequada per donar resposta als problemes de l'àmbit professional, de manera eficient i eficaç.
26. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
27. Identificar els referents ètics de la professió infermera.
28. Identificar estils de vida saludables per a la independència de la persona en el seu procés.
29. Identificar situacions en les quals es posa en risc la confidencialitat de la informació del pacient
30. Integrar-se en equips de treball multidisciplinari i interdisciplinari i compartir objectius comuns.
31. Planificar activitats específiques per fomentar i mantenir la salut i prevenir la malaltia
32. Planificar les activitats que cal desenvolupar per proporcionar una cura integral infermera a un individu, una família o una comunitat.
33. Planificar les cures considerant les opinions, les creences i els valors de les persones a qui van dirigides.
34. Prioritzar les mesures sanitàries de prevenció durant les seves intervencions en centres de salut.
35. Promoure la participació de persones, famílies i grups en el procés de salut i malaltia.
36. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat

37. Relacionar els coneixements adquirits amb les intervencions que es duen a terme.
38. Respectar els principis de dret a la intimitat, confidencialitat i secret professional en totes les cures dutes a terme.
39. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
40. Respectar l'entorn medi ambiental i fomentar el desenvolupament sostenible.
41. Revisar i avaluar periòdicament les situacions de salut i les intervencions d'infermeria dutes a terme.
42. Seleccionar les activitats de prevenció, control i seguiment en persones en totes les etapes vitals.
43. Seleccionar les estratègies adequades que permetin una comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
44. Treballar en col·laboració i de manera responsable per aconseguir els objectius prèviament planificats i garantir la continuïtat assistencial.
45. Utilitzar estratègies i habilitats que permetin la comunicació efectiva amb pacients, famílies i grups socials.
46. Utilitzar l'evidència científica en la pràctica assistencial.
47. Utilitzar mesures de protecció i de seguretat per garantir el benestar de l'individu, famílies i comunitats
48. Valorar de manera integral les situacions de salut utilitzant eines com ara l'exploració física, les proves complementàries i l'entrevista d'infermeria.
49. Valorar i tractar les persones d'una manera holística, tolerant i sense emetre judicis de valor.
50. Valorar l'estat de la salut de l'individu, la família i la comunitat, i identificar els problemes i els factors interns i externs que n'afecten la salut.

Continguts

El fil conductor de tota l'assignatura serà la realització i l'aplicació del procés d'atenció d'infermeria com a metodologia científica de resolució de problemes, amb el marc del model conceptual de Virginia Henderson.

1. Respirar
2. Menjar i beure
3. Eliminar
4. Moure i mantenir una bona postura
5. Dormir i descansar
6. Vestir-se i desvestir-se
7. Mantenir la temperatura corporal dins dels límits normals.
8. Estar net, polit i protegir els seus teguments.
9. Evitar perills.
10. Comunicar-se amb els altres.
11. Actuar segons les seves creences i valors.
12. Ocupar-se per a realitzar-se.
13. Recrear-se i/o gaudir.
14. Aprendre.

Procés d'atenció d'infermeria amb el model de Virginia Henderson:

VALORACIÓ: aquesta es portarà a terme les 14 necessitats bàsiques. Per fer-ho, l'estudiant tindrà en compte la recollida de dades objectives i subjectives, mitjançant l'observació, l'entrevista i l'examen físic (inspecció, palpació, percussió i auscultació).

D'aquesta valoració s'identificaran les manifestacions d'Independència, les de dependència (àrees: Manca de coneixements, Manca de Força i Manca de Voluntat) i l'autonomia de la persona. Posteriorment, aquestes dades s'hauran d'organitzar i registrar segons les normes

establertes per la institució.

DIAGNÒSTIC: Fase d'identificació i formulació dels problemes detectats. Es contemplen els següents:

1) Diagnòstics Infermers: Segons la NANDA (1990) és el "judici clínic sobre la resposta d'un individu, família o comunitat en front a processos vitals o problemes de salut reals o potencials. Els diagnòstics infermers proporcionen la base per a la selecció de l'actuació infermera destinada a aconseguir objectius dels quals la infermera n'és responsable". Situacions que la infermera identifica, valida i tracta de forma independent.

Poden ser: Reals, de Risc o de Salut.

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia NANDA.

Al pràcticum III es treballaran prioritàriament els Diagnòstics Reals: d'ansietat, per dèficit de coneixements, restrenyiment, privació de la son i neteja ineficaç de les vies aèries, així com els Diagnòstics de Risc: de risc d'ansietat, risc de por, risc de deteriorament de la integritat cutània, risc de restrenyiment, risc de caigudes i risc de síndrome de desús.

2) Problemes d'autonomia: Es dona quan una necessitat no està adequadament satisfeta a causa d'una incapacitat física o intel·lectual i la única actuació infermera possible és suplir la persona o capacitar a algú altre. Les necessitats que es poden suplir són:

1. Menjar i beure
2. Eliminar
3. Moure's i mantenir postures adequades
4. Vestir-se i desvestir-se
5. Mantenir la temperatura corporal dins dels límits
6. Mantenir la higiene corporal i la integritat de la pell
7. Evitar perills

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia de: suplència total o parcial.

3) Problemes de col·laboració: Problemes susceptibles de ser tractats en col·laboració amb d'altres professionals. Situacions relacionades amb la patologia. Cures infermeres de vigilància de la persona afectada per un problema de salut, aplicació d'ordres mèdiques com la

medicació o d'altres tractaments i proves diagnòstiques.

Poden ser: Problemes Reals (PI) o Complicacions Potencials (CP).

Al pràcticum III es prioritzaran els problemes de col·laboració en relació a la infecció i al dolor.

Per a la seva formulació es recomana seguir la terminologia mèdica.

PLANIFICACIÓ: Tant dels Diagnòstics d'infermeria, dels Problemes d'Autonomia i dels Problemes de Col·laboració, es contemplaran els objectius i es planificaran les intervencions/activitats adients pels mateixos.

EXECUCIÓ: Es duran a terme aquelles intervencions i/o activitats planificades. S'ha de tenir present la preparació prèvia i el registre posterior.

AVALUACIÓ: Per la mateixa, l'estudiant haurà de ser capaç de verificar la consecució dels objectius marcats i si no s'han aconseguit valorar novament la situació per, finalment, prendre les decisions adients.

Metodologia

Pràctiques clíniques

- Les pràctiques clíniques donen l'oportunitat a l'estudiant de desenvolupar coneixements, habilitats, actituds i valors en un àmbit professional real i complex, acompanyat sempre d'un professional d'infermeria.
 - Consten d'una estada de aproximadament 7 setmanes en un servei d'hospitalització adient a les necessitats de formació i durant les quals cada estudiant tindrà assignat un professional d'infermeria de la unitat que vetlla i guia el seu procés d'aprenentatge de forma individualitzada i continuada.
 - Els torns i horaris queden determinats, majoritàriament, de la següent manera:

a- Dilluns, dimecres i divendres de 8 a 20 hores (12h)

b- Dimarts, dijous i dissabtes de 8 a 20 hores (12h)

c- De dilluns a divendres de 8 a 15 hores (7h)

d- De dilluns a divendres de 15 a 22 hores (7h)

IMPORTANT: Aquests horaris poden ser modificats en funció de les necessitats dels serveis.

Seminaris de discussió de casos clínics

- El seu objectiu és fomentar l'anàlisi, reflexió i l'aprenentatge de les situacions sorgides en la complexitat del context assistencial.
- Els seminaris tindran una duració aproximada de 3h i es realitzaran els dies programats dins del període de pràctica clínica (consultar calendari).

IMPORTANT: Aquests horaris poden ser modificats en funció del professor.

- Els seminaris es realitzaran en petits grups d'estudiants amb la supervisió d'un professor i es treballarà la metodologia infermera com a eina bàsica d'anàlisi i resolució de problemes.
- Els estudiants presentaran per escrit diferents treballs: (PAI, Diari Reflexiu i altres activitats setmanals).

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Pràctiques clíniques	245	9,8	1, 3, 6, 9, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 30, 33, 36, 39, 40, 41, 44, 49
Seminaris de seguiment del pràcticum i casos clínics	14	0,56	1, 13, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 33, 39, 41

Tipus: Autònomes

Consultar documents dels centres. Preparar els casos.	38	1,52	13, 17, 19, 23, 25, 33, 41
Analitzar el procés de cures realitzat.			

Avaluació

La qualificació final de l'assignatura correspon al sumatori de la nota de les pràctiques clíniques (**PCL**) i l'obtinguda als **Seminaris de discussió de casos clínics** amb la següent ponderació:

- El 60% de la nota correspon a les Pràctiques clíniques.
- El 40% de la nota correspon als Seminaris de discussió de casos clínics.

IMPORTANT: per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les pràctiques clíniques i els seminaris amb una nota mínima de 5 en totes les competències i apartats.

Pràctiques Clíniques (PCL)**Requisits**

- És **obligatòria** l'assistència a la totalitat de la pràctica clínica programada al calendari docent i en el torn i horari assignat.
- Es consideren faltes d'assistència **justificades** les que es donen en les següents situacions:
 1. Defuncions de familiars de primer i segon grau de consanguinitat
 2. Visita mèdica urgent i programada
 3. Malalties agudes
 4. Examen de carnet de conduir
 5. Exàmens oficials universitaris
 6. Proves oficials d'idiomes
- En totes les faltes d'assistència **justificades** és obligatori el justificant corresponent.
- En totes les faltes d'assistència **justificades** s'han de **recuperar** les hores dins del període de pràctiques clíniques programades, prèvia autorització de la professora responsable i del servei de pràctiques.
- Per cada falta d'assistència **justificada NO recuperada**, es restarà de la nota **final 0,5 punts**.
- Per cada falta d'assistència **no justificada** es restarà de la nota final **0,5 punts** i **també s'hauran de recuperar les hores** dins del període de pràctiques clíniques programades, prèvia autorització de la professora responsable i del servei de pràctiques.

Avaluació continuada i formativa al llarg del període

- Aproximadament a la meitat del període, la professora responsable juntament amb la infermera, faran una avaluació de caràcter formatiu sobre l'estudiant i la comentaran amb ell. En aquesta avaluació es treballarà el nivell d'assoliment dels objectius proposats, els punts forts a destacar i els punts febles a millorar i es faran les recomanacions pertinents.
- De la mateixa manera, l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentará amb la professora i amb la infermera.

Avaluació finalista

- En finalitzar el període de pràctiques clíniques, la infermera complimentarà un informe final sobre les competències assolides per l'estudiant.
- De la mateixa manera, l'estudiant farà la seva autoavaluació i la comentará amb la infermera i la professora.

- **IMPORTANT:** per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les pràctiques clíniques amb una nota mínima de 5 en totes les competències.

Seminaris de discussió de casos clínics

Requisits

- L'assistència als seminaris és **obligatòria**. Es considerarà NO aprovat l'estudiant que no assisteixi a **més d'una sessió**.

Avaluació continuada i formativa al llarg de les sessions

- En cada seminari la professora avaluarà l'elaboració, presentació i discussió d'aquelles activitats requerides que sorgeixen dins del context de la pràctica clínica: **(PAI, Diari reflexiu i altres activitats setmanals)**.
- En els treballs es valorarà la fonamentació dels mateixos, les evidències que sustenten les aportacions, la bibliografia utilitzada i l'expressió fluida, coherent i adient tant oral com escrita.
- Es tindrà en compte la capacitat de treball en grup, el respecte a la pluralitat de idees, persones i situacions.
- Es considerarà no entregat i per tant no avaluable, aquells treballs no presentats dins dels terminis establerts pel professor responsable de l'assignatura.
- Es considerarà no entregat i per tant no avaluable, aquells treballs que no compleixin els criteris establerts pel professor responsable de l'assignatura.

Avaluació finalista

- L'últim dia de les sessions l'estudiant lliurarà **a la seva professora** en format paper i electrònic, la totalitat de les activitats corresponents als seminaris: **(PAI, Diari reflexiu i altres activitats setmanals)**.
- Aquests documents s'hauran de redactar seguint les normes establertes per la presentació de treballs.
- Es considerarà no entregat i per tant no avaluable, aquells treballs no presentats dins dels terminis establerts pel professor responsable de l'assignatura.
- Es considerarà no entregat i per tant no avaluable, aquells treballs que no compleixin els criteris establerts pel professor responsable de l'assignatura.
- **IMPORTANT:** per aprovar l'assignatura cal tenir aprovats els seminaris amb una nota mínima de 5 en tots els apartats **(PAI, Diari reflexiu i altres activitats setmanals)**.

Prova de síntesi

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada i **sempre que hagin realitzat les hores planificades del pràcticum**, es podran presentar a una prova de síntesi.

Obtenció de la qualificació final del Pràcticum III.

La manca de responsabilitat de l'estudiant té un impacte en la nota final de l'assignatura. Les sancions que s'apliquen es descriuen al document:

"**Normativa del Pràcticum en Infermeria**" que l'estudiant pot trobar en el següent enllaç:

<http://www.uab.cat/web/informacio-academica/grau-d-infermeria/practicum-i-tfg-1345666301520.html>

Segons l'acord 4.4 del Consell de Govern 17/11/2010 de la normativa d'avaluació, les qualificacions seran:

Suspens: de 0 a 4,9

Aprovat: de 5,0 a 6,9

Notable: de 7,0 a 8,9

Excel·lent: de 9,0 a 10

Matrícula d'honor: >9

Segons la normativa sobre règim de permanència als estudis oficials de grau i de màster de la Universitat Autònoma de Barcelona, es consignarà un **"No evaluable"** a aquells estudiants que no aportin prou evidències d'avaluació.

Es considerarà criteri per assignar **"No Avaluable"**:

1. El no assoliment de les hores establertes en aquesta guia.
2. La no presentació dels treballs dins dels terminis establerts pel professorat.

Casos Particulars

El tractament de situacions especials i casos particulars es valorarà en una comissió conformada a tal efecte.

Es podran concretar **tutories individualitzades** contactant prèviament pel Campus Virtual amb els professors i la coordinadora del P-III.

La **comunicació** amb els **professors** i la **coordinadora del P-III** serà exclusivament **via campus virtual**.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctica clínica: avaluació continuada durant la pràctica clínica	60%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49
Seminaris de seguiment del pràcticum. Presentació treballs (PAI i REFLEXIÓ escrita)	40%	1,5	0,06	1, 8, 13, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 31, 32, 33, 35, 36, 41, 42, 50

Bibliografia

En consonància amb la metodologia utilitzada de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i, donat que una de les competències generals que es pretén que adquireixi l'estudiant és la de desenvolupar estratègies per a un aprenentatge autònom, no s'especifica bibliografia. L'estudiant ha de fer-se competent en la cerca i gestió de la informació.